

Döva

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2019-06-07 till 2020-01-09

Antal svarande: 36

Publiceringsdatum: 2020-03-10

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskar med funktionsnedsättning och internet. Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och Telestyrelsen och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälpt oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet	5
Smart telefon	13
Dator	15
Surfplatta	16
Bakgrundsuppgifter	18
Begripsam AB	23

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	0%	0
ADHD	0%	0
Afasi	6%	2
Autismspektrum (Autism, Asperger)	0%	0
Bipolär	0%	0
Blind	8%	3
CP	3%	1
Demens, Alzheimer	0%	0
Depression	3%	1
Dyslexi	6%	2
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	0%	0
Döv, barndomsdöv	69%	25
Döv, vuxendöv	31%	11
Dövblind	33%	12
Epilepsi	0%	0
Grav hörselnedsättning	25%	9
Grav synnedsättning	28%	10
Hjärnskada, förvärvad	11%	4
Huvudvärk, migrän	6%	2
Kommunikationssvårigheter	11%	4
Koncentrationssvårigheter	3%	1
Kroniskt trötthetssyndrom	3%	1
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	19%	7
Läsvårigheter	0%	0
Minnessvårigheter	8%	3
MS	11%	4
Parkinson	0%	0
Räknesvårigheter	3%	1
Rörelsehinder, finmotorik	14%	5
Stroke	11%	4
Schizofreni, psykosjukdom	0%	0
Självförtroende/självkänsla, bristande	6%	2
Skrivsvårigheter	3%	1
Social rädsla	0%	0
Språkstörning, DLD	3%	1
Svårt att förstå	0%	0
Svårt att lära mig nya saker	3%	1
Svårt att komma igång eller avsluta saker	6%	2
Svårt att sitta	0%	0
Svårt att behålla fokus på en uppgift	3%	1
Talsvårigheter	11%	4
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	3%	1
Ängest	6%	2
Annan, beskriv vad	25%	9

Annan, beskriv vad
Grav hörselskada
Idiopatisk progressiv polyneuropati
Jag är CI opererad
Stroke påverkar hörminne
Tinnitus döva örat
Tinnitus döva örat. Döv på ett öra. Trötthet-stress.- snabbhet i samhället
lätt synskadad
skrivsvårigheter (manuellt)
whiplash, fibromyalgi

Är det något du vill förklara ytterligare om dina diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter? Beskriv gärna!

Jag är döv, men har sedan ett halvår Cochlea-implantat vilket gör att jag kan höra (med grav hörselnedsättning). Jag ser mig ändå som döv.
Grav synskada o hörselnedsättning, döv, räknas som dövblind, även ospecificerad utv störning, har aldrig fått någon diagnos trots mycket prover
min sjukdom tenderar att synen blir sämre framöver.
Jag har Diagnoser CVI
Hej! Jag är född döv och Ci opererad på vänster öra 3 års ålder och höger öra vid 14 års ålder med ögonsjukdomen Retinis Pigmentosa. Usher 1b. med ca 10 grader synfält i det centrala.
Saknas socialrelation med kollega pga kommunikation och arbetsbelastning. Dålig arbetsvillkorna och man känner sig utanför.
- Blir trött p.g.a av förvärvad hjärnskada. -Hjärnskada- hinna med allt blir trött. -Stressad av att allt ska gå så fort i vårt samhälle -Svårt att reflektera dövt öra med tinnitus.
Lever ned en i 25 år Livspartner fick strupeccancer nästan dog 25 maj 2019 Behandlingen började 18 juni _ Strålning/cellgif De lovade ge anhörigstöd men icke Jag fick mest att ta hand om allting
vuxendöv, men lite hörande med hjälp av cochleaimplantat och hörapparat

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	100%	34
Nej	0%	0
	Totalt	34

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	66%	21
Det är svårt att söka information	6%	2
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	13%	4
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	16%	5
Det är svårt att förstå innehåll	9%	3
Det är svårt med lösenord	16%	5
Det är svårt för att design och utformning är störande	19%	6

Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	13%	4
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	9%	3
Vet inte	9%	3
Annat, beskriv vad	9%	3

Annat, beskriv vad

Just nu kan jag se allt på skärmen men vet att det brukar vara problem med punktdisplayer att navigera i vissa hemsidor.
 Klarar bra, att skype o snapchat, letar fram filmer o bilder på internet på det han är intresserad av, kollar teckenprogram, vet inte hur han får fram en del av det han fixar, tittar mycket på bilder och håller kontakten med b personer
 flashar med reklam är mycket störande

Varför använder du inte internet?

Ingen data.

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Lite teckenspråkig information. Lite textat.

Jag använder internet oerhört mycket och har hög dator och internetvana. Det kan vara svårt att hitta rätt på sidor tack vare hemsk design. Värst av allt är sidor med väldigt mycket "säljsnack", reklambilder precis överallt som på t.ex. på Microsoft hemsida där de nästintill endast har säljslogon och cdt är svårt att hitta specifika toner, priser och whatever. Avskalade sidor med ikoner utan någon som helst beskrivning av vad de gör. Dålig kontrast, t.e. en ljusblå knapp med vit text inuti. Inte alltid det blir bättre av att slå på inventerade färger. Sidor som inte blir bra med "Zooma endast text" i Firefox som jag använder på datorn får att inte läsa från skärmens ena kant till andra kant och/eller dra musen längs långa rader text som löper från vänster till höger. Hemsk typsnitt som bryter mot alla "media-regler" och är allt annat än en fröjd för ögat oavsett om du ser bra eller inte. De sidorna minnar jag direkt om det inte är ytterst nödvändigt. Jag använder Firefox på datorn pga "Zooma endast text" som ganska nyligen slutade finnas på Safari som bytte till "läsny". Det sistnämnda är en dröm för mig på iPhone och iPad men på datorn är det inte lika bra (blir långt från vänster till höger). Tyvärr fungerar läsny på Apple prylar idag sämre sedan (säkert) någon av nyligen lanserade uppdateringar (kanske IOS 12). Firefox har också läsny i sin mobilapp men den har ingen automatisk aktivering och när man ska gå tillbaka på sajten så "stänger" man av läsny istället för att gå tillbaka till sidan där alla artiklar är listade. En annan sak som är svårt med internet; att t.ex. lämna synpunkter till exempelvis Firefox med synpunkter om deras Läsny funktion eller Apple eller andra företag. Lista över filmer som t.ex. på Netflix är en mardröm där de endast har filmomslag. Vill hellre ha möjlighet till en ren textbaserad lista.

Det ksn han inte förklara Han vara fixar det, man undrar ibland hur

mailsystemet Outlook är inte särskilt anpassad efter synskada. inte mycket att påverka systemet, på arbetsplatsen.

Beror på vad finns tex svårt små läsa på internet

Ibland är det svårt att veta en sidas trovärdighet

i Vissa hemsidor som inte är bra tillgänglighetsanpassad kan det bli problem och några hemsidor hos myndigheter eller företag är också besvärliga ibland.

Söka rätt sjukersättning, för tidspension eller sjukpenning för döv och gravt hörselskadade medicinskt perspektiv tex psykosociala, ohälsa, smärt, tinnitus m.m. vilken ersättning 25 % eller mindre sänka arbetatiderna m.m. vad får döv och hörselskadade vilken typ rätt till ersättning.

Får jag till blir det lättare följa med.

svårt att öppna enkät, bilaga att skriva i

För mycket reklam-hänvisningar än fakta källor i sökmotor

Att det är svårt att få en personlig kontakt via sms, mess el mail om man tex söker uppgifter.

Nej. Jag tycker inte alls. Men bara om det äe text på bakgrund som består av bild det gör mig mer svårt läsa. man vill säga om ljust text med ljus bakgrund bild. Även karta i Google och lantmäteriet är besvärligt att se väg när det är för ljus grön och ljus vit/grå väg. den äldre är mycket bättre med hög kontrast

rörlig reklam som stör det jag verkligen vill titta på, ger en enorm hjärntrötthet

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Värde	Procent	Antal
Ja	34%	10
Nej	62%	18
Vet inte	3%	1
	Totalt	29

Vad brukar du be om hjälp med?

När det inte fungerar med dator och wifi.

Jag har hjälp med sällan

Att lära mig nya saker

Förklaring - sen brukar jag klara av uppgiften.

Ringa till dem istället

Om jag inte lyckas med att få svar/ hjälp där jag söker. Ber jag sambon om hjälp.

ibland

Vad av detta använder du?

	Procent	Antal
Blogg, har en egen	10%	3
Blogg, läser andras	33%	10
Facebook	83%	25
Instagram	53%	16
Snapchat	27%	8
Dejtingtjänster	7%	2
Vädertjänster, typ SMHI, klart.se	63%	19
Musiktjänster, till exempel Spotify	23%	7
Kartor och vägvisning	73%	22
Spela spel	47%	14
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	73%	22
Titta på Youtube	67%	20
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	43%	13
Lyssna på radioprogram	10%	3
Lyssna på poddar	10%	3
Läsa dagstidning	57%	17
Köpa biljetter till resor	60%	18
Köpa biljetter till evenemang	43%	13
Boka tider till sjukvården	63%	19
Boka tider till tandvården	43%	13
Mobilt BankID	87%	26
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	33%	10
Swish	70%	21
Betala räkningar	83%	25
E-handel, köpa saker via internet	70%	21

Biljetter: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	70%	19
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	0%	0
Inget av alternativen passar mig	30%	8
	Totalt	27

Boka tider till sjukvården: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	54%	15
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	25%	7
Inget av alternativen passar mig	21%	6
	Totalt	28

Boka tider till tandvården: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	39%	11
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	21%	6
Inget av alternativen passar mig	39%	11
	Totalt	28

Mobilt BankID: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	93%	26
Det är svårt att använda Mobilt BankID	0%	0
Inget av alternativen passar mig	7%	2
	Totalt	28

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	42%	11
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	12%	3
Inget av alternativen passar mig	46%	12
	Totalt	26

Betala räkningar via internet: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar via internet	82%	23
Det är svårt att betala räkningar via internet	7%	2
Inget av alternativen passar mig	11%	3
	Totalt	28

E-handla: Vad är din inställning?

	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla	68%	19
Det är svårt att e-handla	4%	1
Inget av alternativen passar mig	29%	8
	Totalt	28

Kommentera gärna din inställning till att göra olika saker på internet

Min son hjälper mig med ekonomi.

Bokning av sjukvårdstider på nätet är helt omöjligt eftersom många avdelningar inte har den möjligheten i mina vårdkontakter 1177. Och för oss döva går det inte att ringa, men det är ofta enda alternativet. Det här är klart diskriminerande!

När det gäller E-handling är det ofta svårt att få en bra bild av produkten. Det kan vara ljusa bilder på lus bakgrund som en lampa. Kläder är inte lätt heller. Med andra ord produkter man kan behöva se på bild och letar detaljer och försöker bilda sig en verklig uppfattning.

Min mamma, god man sköter allt som rör sjukvård tandvård biljetter räkningar bank mmm

Jag önskar mig att kunna hjälp mig lära saker detta på internet ,

Just nu svarar jag med min synfält men jag vet inte hur det skulle fungera med enbart punktdisplayer eller talsyntes.

Att lyssna på poddar är omöjligt eftersom jag är vuxendöv. Detsamma gäller oftast radioprogram, som ej är textade. Lyssna på musik går däremot bra, eftersom jag har ochlea implantat. Utökad textning är önskvärd. Lyssnar gärna på t ex TED talks, om de är svensk- eller engelsktextade. Rullstolsplatser till evenemang går oftast inte att boka via internet. Handikapprum på hotell etc kan man däremot för det mesta boka.

Google, synonym, fakta och blocket

E-handla: Det beror på vilket företag det är om det är lätt eller svårt. Vissa är så krångliga att man ger upp, andra är lätta.

Jag tycker att det är bra att allt ska vara så enkelt och så snabbt som möjligt när du gör något på nätet numera

Blandat att E-handla, hur det är med kostnader osv. Ang vården, vill veta vem jag pratar med. Mobilt BankID ganska lätt, det ändrar sig inte. Betalar räkningar via app S-E bank ändringar ganska lätt att lära sig det nya.

Hur ofta lyssnar du på böcker i mobilen, surfplattan eller på datorn?

	Procent	Antal
Aldrig	73%	22
Någon gång	13%	4
Varje månad	0%	0
Varje vecka	3%	1
Dagligen	7%	2
Flera gånger dagligen	0%	0
Vet inte	3%	1
	Totalt	30

Vilken tjänst använder du för att lyssna på, eller läsa böcker?

	Procent	Antal
Legimus	71%	5
Akila	0%	0
Nextory	0%	0
Storytel	29%	2
BookBeat	14%	1
Biblio Library	0%	0
Annan, ange vad	29%	2

Annan, ange vad

Svårigheter med Storytels sökmotor. Legimus är bra.

youtube

Hur ofta använder du en webbplats eller app som tillhör en kommun, ett landsting/region eller en myndighet?

	Procent	Antal
Aldrig	3%	1
Någon gång	52%	15
Varje månad	14%	4
Varje vecka	7%	2
Dagligen	7%	2
Flera gånger dagligen	3%	1
Vet inte	14%	4
	Totalt	29

Vad tycker du om Försäkringskassans webbplats?

	Procent	Antal
Den är lätt	29%	8
Den är svår	25%	7
Jag har ingen uppfattning	46%	13
	Totalt	28

Beskriv gärna med egna ord hur du tycker att Försäkringskassans webbplats fungerar.

fDe har blivit bättre på sistone och vissa saker är väldigt lätta att komma igenom men det finns utrymme för ytterligare förbättringar med tanke på deras alla olika områden.

Det enda som är svårt att hitta intyg om handikappersättning.

Jaa...Jag vill gärna att Försäkringskassan mer stor än små på läsa svårt se , blir trött

Hört att det skulle vara problem för synskadade och dövblinda att navigera och orientera försäkringskassan hemsida. Därför blir det en kryss på "den är svår"

Otydlig för döv och gravt hörselskadade vilken ersättning man kan söka och vad orsak diagnos, sjukdom, ohälsa m.m. hitta en väg. Rätt läkare får information också vilken kunskap har läkare?

Vissa li** att ansöka Vissa går inte ans*ka

Blankett Söka rätt fråga tex min uppgifter ovs

Ofta det blir moment 22. Och väldigt svårt att få kontakt.

Har inte besökt denna webbplats
 Man hittar aldrig det man letar efter. Varför kan man inte ta bort allt som gäller vabb etc när användaren är 60 ?
 Lite små virrig men man hittar en då ganska lätt
 Inne så sällan ingen direkt åsikt.

Vad tycker du om Skatteverkets webbplats?

	Procent	Antal
Den är lätt	60%	15
Den är svår	20%	5
Jag har ingen uppfattning	20%	5
	Totalt	25

Beskriv gärna med egna ord hur du tycker att Skatteverkets webbplats fungerar.

Bökigt att hitta
 Hemska! Dålig deklarationssida, svårt att hitta, begriper inte det om min rut/rot/rit osv sist jag kollade. Nej, totalt värdelöst!
 Små läsa, men mer stor läsa på ..
 Tycker den har mycket onödiga information. sen är det svår att navigera även om jag ser.
 Lätt att deklarerat
 Den är ganska lätt när man till sist hittat det man är ute efter.
 Helt okej faktiskt
 Ok, men inte så tydligt när vissa tjänster är tillgängliga.

Vad tycker du om Arbetsförmedlingens webbplats?

	Procent	Antal
Den är lätt	11%	3
Den är svår	22%	6
Jag har ingen uppfattning	67%	18
	Totalt	27

Beskriv gärna med egna ord hur du tycker att Arbetsförmedlingens webbplats fungerar.

Vet inte, längesen sist jag besökte där.
 Ganska dålig
 Tycker Arbetsförmedlingen har blivit mycket lättare med deras nya hemsida och mobilapp.
 Har inte besökt denna webbplats
 Den förutsätter att alla kan jobba 100% och inget annat. Väljer hellre andra vägar för att söka jobb.

Vad tycker du om 1177 Vårdguidens webbplats?

	Procent	Antal
Den är lätt	50%	13
Den är svår	27%	7
Jag har ingen uppfattning	23%	6
	Totalt	26

Beskriv gärna med egna ord hur du tycker att 1177 Vårdguidens webbplats fungerar.

Saknar teckenspråk. Jag kan inte ringa med min bildtelefon till 1177 eftersom 1177 inte är tillgängligt. Konstigt med tanke på att PTS har tolkservice 365-7-24 på bildtelefon. Videobesök med vården borde alltid följa denna standard som heter Totalkonversation (innehåller realtidstext). Även 112 borde ha denna direkttjänst.
Nu pratar jag bara om mina vårdkontakter som är det jag använder, men den är bedrövlig, både gränssnitt och funktionalitet. Att inte kunna skicka bilagor när man kontaktar någon gör detta superkrångligt. Det skulle vara en vanlig mejlfunktion.
Helt okej men lite för rörigt uppbyggt
ibland svårt att hitta namn på avdelning, vad läkaren heter. värst är telefonsamtal, alltid får jag lämna telnr o be dom att ringa via bildtelefoni.net, ofta ringer dom aldrig tillbaka trots tydlig instruktion. mycket kritik mot VC - telefonkontakt.
Gärna stor på läsa. Än små läsa
Krångligt o svårt att lägga till mottagning i mobilen
Funkar men jag vet att det har varit problem för dövblinda att använda 1177 Vårdguidens via punktdisplayer.
Lätt att boka hos Svårt att hitta rätt avdelning mott*g**
Lätt att komma in Svårt att ge bilagor Svårt att hitta rätt avdelning tex dövblindtean eller TOLK vilket tog flera månader in nan hittade via en vän. Även särskilt då återkommer problem
Fungerar dåligt eftersom inte alla uppgifter finns där beroende på var man är skriven.
Mina vårdkontakter är perfekt o lätt att använda
Mycket bra nästan inget krångel
använda nästa aldrig den, mest använda bildtel till tolk o direkt till den nummer, ej via internet mail m.m för mycket söker lista o se vilken ska ha o ta lång tid få svar,,
Får för många val, det blir rörigt. Inte bra uppbyggd.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	55%	16
Till viss del	38%	11
Nej	0%	0
Vet inte	7%	2
	Totalt	29

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Det finns bildtelefoni och även Text-till-tal/ Tal-till-text - lösningar på marknaden. Dessa förskrivs i landstingen. De har stöd för samtal med bildtefontolk, texttefontolk. De kan också kommunicera med videokonferensutrustning som Cisco, Tandberg... Var för används inte detta mer i stat, kommun, landsting? Jag har bildtelefon hemma. Jag har dövas hemtjänst. Bildtelefonen är från kommunen. Dövas hemtjänst provar nu videolösning som inte passar. Tolkcentralen i regionen provar nu ytterligare ett annat sätt för videokommunikation som använder tredje produkt. Jag vill bara ha en app! Dessutom: Den iPad som jag fått som hjälpmedel av landstinget är låst för att den ska vara bara bildtelefon och inget annat (det får inte vara för bra för döva...). Det gör att jag inte kan använda appar som förenklar kommunikation kring min vård och kunskap om mig. Den dag kommunen vill att jag ska ha en iPad kan de inte använda den jag fått av landstinget eftersom den är låst. Hur kan jag läsa "ljudböcker" på teckenspråk? På sjukhuset- akuten beställer de inte tolk i tid. De har inte heller kunskap om distanstolk och har inte bildtelefon att låna ut.
Jag ka nta del av mycket. Men det finns begränsningar. Speciellt när det gäller en smartphone och surfplatta, so matt använda GPS, Facwebook (svårt skriva och läsa på mobil. Finns inte möjlighet til större text överallt och dåligt anpassade appar till t.ex. Apples textförstorare osv.
Det finns alldeles för få syntolkning och syntolkning på bilder i sociala medier. som blind kommer de vara exkluderade och döva behöver textning men alldeles för få klipp textas,
Jag känner inget större behov av att använda mig av sociala nätverk men skulle ändå vilja lära mig litet mer. Skulle också vilja lära mig använda t ex Skype.

Sök information och kontakt med andra folk
Kan vara bra, men bättre diskutera live med vuxendöv/tolkar. TSS. Har dem som hjälp och stöd på möten. TSS= Tecken som stöd.
Eftersom jag numera är döv är det viktigt för mej. Kommunicerar tex via olika forum.
Det digitala samhället är perfekt för oss som inte kan uppfatta tal. Allt förutom när det gäller att få info. via tal eller att lyssna ex. på talböcker musik
Det har fungerat så bra för mig som är döv och synskadade. kanske är smart hehe.
Det är så mycket film och ljud som inte är textat. Nyheter på film som inte är textat, poddar med ljud som inte är textat. Det har gått bakåt i st f framåt på den fronten. Har man som jag, dövblindhet, är automatisk textning (om sådan finns) svårt att följa, då textraderna rör sig hela tiden så det blir helt omöjligt att hinna med.
Har ingen papperstidning och kan känna att man är utestängd från vissa nyheter t ex dödsannonser och andra saker från familjesidorna.
Delvis men inte fullt ut. Mycket hinder i vägen.

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	97%	28
Nej	3%	1
Vet inte	0%	0
	Totalt	29

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	61%	17
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	36%	10
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	0%	0
Jag kan inte alls använda en smart telefon	0%	0
Vet inte	4%	1
	Totalt	28

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	48%	13
Varken lätt eller svår	48%	13
Svårt	4%	1
Vet inte	0%	0
	Totalt	27

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	41%	11
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	33%	9
Nej	22%	6
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	4%	1
Vet inte	0%	0
	Totalt	27

Markera gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

	Procent	Antal
Bildtelefon	50%	11
Förstoring	50%	11
OCR-program	9%	2
Ordprediktion	0%	0
Punktskriftsdisplay	9%	2
QR-scanner	18%	4
Röststyrning	0%	0
Skärmläsning, VoiceOver	9%	2
Stavningskontroll	23%	5
Tal till text	27%	6
Talsyntes, uppläsning, program	14%	3
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	45%	10
Annat, ange vad	32%	7

Annat, ange vad

Kopplad till hörapparat.

Större textstorlek (max på iPhone under hjälpmedel)

Texttelefon

Texttelefoni f6c

Texttelefoni. Brukar också koppla mina cochleaimplantat till telefonen via bluetooth f6r att kunna spela upp ljud direkt i implantaten.

Vill h6ra anva*de Tal till text g6r ej Android

kan inte h6ra i telefon

6r det n6gra appar i din smarta telefon som du tycker 6r till stor hj6lp? Beskriv g6rna vilka!

Tmeeting (bildtelefon) TERA (talsyntes, tal till text) WhatsApp

Google Keep Google kalender

F6rstoringsglasat i iPhone 6r bra om man beh6ver l6sa n6got litet p6 pappret, inventerade f6rger vid behov, parkoppling med h6rapparater och CI (finns dock utrymme till f6rb6ttring). Jag anv6nder inte bildtelefon enligt listan ovan men d6remot texttelefon fr6n externa akt6rer som texttelefoni.se och myMMX med m6jlighet att anv6nda r6sten och l6sa svaret. Tangentbordet i iPhone 6r utbytt mot Google Gboard f6r att svepskriva men Apple ska sl6ppa det nu, dock till en b6rjan inte p6 svenska. Kommer det p6 svenska blir det intressant f6r mig d6 Apple 6r duktigare p6 anv6ndarv6nlighet 6n Google.

har ingen aning 6nnu men jag vill forska vidare.

Tal till text passar vissa smarttelefon Kartor med v6gbeskrivning

Anv6nder anteckningsappen med tal till text mycket n6r jag beh6ver hj6lp med att f6rst6 vad dom s6gs. Saknar en b6ttre funktion f6r detta.

Kartfunktioner med Street view, och GPS f6r att navigera i st6der. Kameran fungerar som f6rstoringsglas och samtidigt som en slags f6rminskningsglas, tex d6 jag inte f6r in omgivningen i mitt sugr6rssmala synf6lt, d6 kan jag titta i kameran ist6llet. Kameran fungerar 6ven som m6rkerkikare f6r mig. Den inbyggda ficklampan 6r anv6ndbar n6r jag inte ser nyckelh6let eller porttelefonen. Brukar ofta lysa med ficklampan eller 6nnu hellre fotografera meny och sedan f6rstora den p6 restaurang.

Kalylatorn

legimus och f6rmatchningprogram

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	90%	27
Nej	10%	3
Vet inte	0%	0
	Totalt	30

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	63%	19
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	33%	10
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	3%	1
Jag kan inte alls använda dator	0%	0
Vet inte	0%	0
	Totalt	30

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	50%	13
Varken lätt eller svår	50%	13
Svårt	0%	0
Vet inte	0%	0
	Totalt	26

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	38%	10
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	15%	4
Nej	38%	10
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8%	2
Vet inte	0%	0
	Totalt	26

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Bildtelefon	47%	8
Förstoring	35%	6
OCR-program	6%	1
Ordprediktion	0%	0
Punktskriftsdisplay	12%	2
QR-scanner	0%	0
Röststyrning	6%	1
Skärmläsningssystem, typ Jaws, VoiceOver	18%	3

Speciell mus	18%	3
Speciellt tangentbord	24%	4
Stavningskontroll	24%	4
Tal till text	24%	4
Talsyntes/uppläsningprogram	18%	3
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	47%	8
Annat - beskriv vilket	18%	3

Annat - beskriv vilket

Håller kontakt med familjen o vänner via Skype o snapchat

Voice over

färg bakgrund(ej vit)

Är det några program i din dator som du tycker är till stor hjälp? Beskriv gärna!

Surf Wifi är osäkert

Datorn är bekvämare och bättre än mobil och surfplatta. Har man en Mac med 4k skärm eller högre upplösning med en hög ppi så blir förstoringen grovt mycket skarpare ju högre ppi- Det är riktigt bra så jag ser fram emot högre upplösningar. MacOS möjlighet att ha större text på många platser i datorn och större text men bibehållen upplösning på skärmen också ett plus och det viktigaste av allt, eko-systemet. Att kunna söka en e-bok på internet via datorns Safari och därefter öppna samma sida på en iPad för att ladda ner boken till iPaden. Skriva sms på datorn med ett riktigt tangentbord, låsa upp datorn med Apple watch oh mycket mer. Firefox är favoritwebbläsaren tack vare "Zooma endast text". Nackdelen är att jag som yrkesverksam inom IT och maximalt teknikintresserad inte har tillgång till de hjälpen vid installationer av MacOS. Windows 10 däremot har sin inbyggda förstoring i 2a steget i en grundinstallation.

Skype snapchat

Jaws, Microsoft tillgänglighetspaket som inbyggd är ett stort pluspoäng och det hade varit bra om jag fick en datorstall med inkoppling till punktdisplayer.

Svårt att uppdatera Webbläsaren låst så begränsar mig mer med dator än min smarttelefon. Jobbigt med liten skärm med stora skärm till datorn

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	73%	22
Nej	27%	8
Vet inte	0%	0
	Totalt	30

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	60%	15
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	28%	7
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	8%	2
Jag kan inte alls använda surfplatta	0%	0
Vet inte	4%	1
	Totalt	25

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	62%	13
Varken lätt eller svår	38%	8
Svårt	0%	0
Vet inte	0%	0
	Totalt	21

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	40%	8
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	25%	5
Nej	30%	6
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	0%	0
Vet inte	5%	1
	Totalt	20

Markera gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

	Procent	Antal
Bildtelefon	56%	9
Förstoring	44%	7
OCR-program	6%	1
Ordprediktion	0%	0
Punktskriftsdisplay	13%	2
QR-scanner	19%	3
Röststyrning	6%	1
Skärmläsningprogram, VoiceOver	6%	1
Stavningskontroll	19%	3
Tal till text	25%	4
Talsyntes, uppläsningprogram	13%	2
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	38%	6
Annan, ange vad	25%	4

Annan, ange vad

Brukar välja inverterade färger, gult eller vitt på svart

Möjlighet till större text i hela systemet

Varseblivning

texttelefon

Är det några appar i din surfplatta som du tycker är till stor hjälp? Beskriv gärna vilka!

Den iPad som jag fått som hjälpmedel av landstinget är låst för att den ska vara bara bildtelefon och inget annat (det får inte vara för bra för döva...). Det gör att jag inte kan använda appar som förenklar kommunikation kring min vård och kunskap om mig. Den dag kommunen vill att jag ska ha en iPad kan de inte använda den jag fått av landstinget eftersom den är låst. Jag kan inte surfa på iPad. Alltså måste jag ha dator.

Det är väl en mellanting mellan en smartphone och en dator. Med ett tangentbordsfodral blir det ett bra komplement. Skriva SMS, ekosystemet och jag läser en fördömligt massa e-böcker på den. Jag kommer verkligen att testa kommande

funktioner i iPad OS 13 där man kan använda en extern mus vilket gör surfplattan ännu lättare och att man har mindre behov av att ta emd en laptop på redan .

Skype snapchat fito

Bluefire Reader, Legimus och liknande. Nu kan jag äntligen läsa böcker igen! Street view och kartfunktioner med GPS för att navigera ute i städerna. Bankens internetapp. Mail.

Bakgrundsuppgifter

Ange åldersintervall

	Procent	Antal
Under 16 år	0%	0
16–24 år	0%	0
25–34 år	19%	5
35–44 år	19%	5
45–54 år	31%	8
55–64 år	15%	4
65–75 år	8%	2
76 år eller äldre	8%	2
	Totalt	26

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	50%	14
Kvinna	46%	13
Annan	0%	0
Jag vill inte svara på den frågan	4%	1
	Totalt	28

Är svenska ditt första språk?

	Procent	Antal
Ja	70%	19
Nej, ange i så fall ditt förstaspråk	30%	8
	Totalt	27

Nej, ange i så fall ditt förstaspråk

Teckenspråk (3)

Grekisk

Ryska

Svenskt teckenspråk

svenskt teckenspråk och svenska lite senare

teckenspråk

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	11%	3
Uppsala län	7%	2
Södermanlands län	0%	0
Östergötlands län	4%	1
Jönköpings län	4%	1
Kronobergs län	0%	0
Kalmar län	0%	0
Gotlands län	0%	0
Blekinge län	0%	0
Skåne län	26%	7
Hallands län	7%	2
Västra Götalands län	19%	5
Värmlands län	0%	0
Örebro län	0%	0
Västmanlands län	0%	0
Dalarnas län	7%	2
Gävleborgs län	0%	0
Västernorrlands län	7%	2
Jämtlands län	0%	0
Västerbottens län	7%	2
Norrbottnens län	0%	0
Vet inte	0%	0
	Totalt	27

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	67%	18
Mindre samhälle	19%	5
Landsbygd	11%	3
Vet inte	4%	1
	Totalt	27

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	33%	9
Bostadslägenhet	30%	8
Villa, hus	33%	9
Gruppboende	4%	1
Serviceboende	0%	0
Annat stödboende	0%	0
Jag är hemlös	0%	0
Annat, beskriv vilket	0%	0
	Totalt	27

Får du hjälp av någon i din vardag?

	Procent	Antal
Ja	33%	9
Nej	67%	18
	Totalt	27

Vilken typ av hjälp?

	Procent	Antal
Hemtjänst	33%	3
Personlig assistans	11%	1
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	56%	5
God man/Förvaltare	11%	1
Annat, ange vad	44%	4

Annat, ange vad

Barn

FFell! Jag har ingen hjälp av denna typ men min man gör en stor insats.

Städhjälp

ledsagning, fru och ledarhund. Fru bor på annan ort, så deltid.

Bor du tillsammans med någon?

	Procent	Antal
Ja	62%	16
Nej	38%	10
	Totalt	26

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	81%	13
Barn under 18 år	19%	3
Hemmaboende barn över 18 år	0%	0
Bor med mina föräldrar eller en förälder	6%	1
Delar bostad med en vän (eller flera) – kollektivboende	0%	0
Annat, ange vad	6%	1

Annat, ange vad

När fru bor på annan ort behöver jag be andra om hjälp

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	8%	2
Grundsärskola	0%	0
Gymnasium	24%	6
Gymnasiesärskola	4%	1
Yrkesutbildning/Yrkeskeshögskola	8%	2
Folkhögskola	12%	3

Högskola eller universitet	32%	8
Annan, beskriv vad	12%	3
Vet inte	0%	0
	Totalt	25

Annan, beskriv vad

Datateknisk utbildning

gick till universitet men avslutade aldrig min utbildning

Åsbacka skolan o tullängskolan.

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	46%	12
Arbetslös	4%	1
Hemma med barn	4%	1
Pensionär	15%	4
Sjukskriven	12%	3
Sjukersättning/Förtidspensionär	38%	10
Daglig verksamhet	4%	1
Aktivitetsersättning	4%	1
Studerar	4%	1
Annat, ange vad	8%	2
Vet inte	0%	0

Annat, ange vad

Handikappersättning gravt hörselskadade

får lönebidragssubventerat anställning i höst

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 kronor	0%	0
1 – 4 999 kronor	4%	1
5 000 - 9 999 kronor	23%	6
10 000 - 14 999 kronor	19%	5
15 000 - 19 999 kronor	0%	0
20 000 - 24 999 kronor	15%	4
25 000 - 29 999 kronor	19%	5
30 000 - 49 999 kronor	8%	2
50 000 kronor eller mer	0%	0
Jag vill inte svara på den frågan	12%	3
	Totalt	26

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	58%	15
Via Facebook	19%	5
Via en tidning	0%	0
En vän tipsade mig	8%	2
Från min organisation	19%	5
Annat, beskriv hur	12%	3

Annat, beskriv hur

Förbundet Sveriges dövblinda

Google slump sök om försäkringskassan

Mamma god man fick enkäten via mail

Är det något du vill tillföra?

Samhället förstår inte dövas och hörselskadades behov.

Ett jätte hjälpmedel att hålla kontakt med familj o vänner, när o var jag vill Skulle inte vilja vara utan min Ipad o data tillgängliga varselhjälpmedel

Det är svårt när man bor på landsbygd och sällan träffar barn och barnbarn pga långa avstånd att tillgodogöra sig all ny it-teknik. Det är viktigt att studieförbund, organisationer, banker, kommuner, rehabinstitutioner etc satsar större resurser på att ge framför allt äldre större kunskaper. Jag vet och kan ganska mycket och är van datoranvändare men det finns oändligt mycket mer jag skulle vilja lära mig på ett enkelt sätt.

Var vilken mottagning ska man vända sig till hörselvården eller hörselhab eller öron näs halsen mottagning eller vårdcentralen om läkarutlåtande sjukersättning eller förtidspension ansökan kontakt med en läkare? Verkar struligt

Kommentar från registratören: Personen bor i kolonistuga i närheten på sommaren.

Som hörselskadad är internet och datorer det bästa sättet att kunna kommunicera för mig.

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga, kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser, även när användare har olika funktionsnedsättningar. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Vi arbetar med konceptutveckling, design, utredningar, analyser och tester. Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam. Vi lägger stor vikt vid att personer som själva är berörda av hur produkter och tjänster är utformade ska få vara med när dessa utvecklas. Vi har utvecklat metoder för hur sådana samskapande processer ska gå till.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vi har varit drivande i att ta fram standarden för kognitiv tillgänglighet, [21801-1 Cognitive accessibility — Part 1: General guidelines](#).

Begripsam leds av Stefan Johansson, som också forskar om kognitiv tillgänglighet. Företaget har 9 anställda och cirka 70 testpersoner som arvoderas per testtillfälle. Föreningen Begripsam har cirka 30 medlemmar. Våra metoder och arbetssätt finns presenterade i Stefans doktorsavhandling: [Design for Participation and Inclusion will Follow: Disabled People and the Digital Society. KTH Royal Institute of Technology.; 2019](#).

Vi är kända för undersökningen "Svenskarna med funktionsnedsättning och internet", <http://internet.begripsam.se>. Det är vad vi vet den största undersökningen i världen om hur personer med funktionsnedsättning använder internet.